

روزنه

واکنش نوبخت به مرگ چند متهم در زندان:

بازداشت‌شدگان امانت هستند

● **شرق:** سخنگوی دولت روز گذشته آخرین نشست خبری خود در سال ۹۶ را برگزار کرد. خبرنگار «شرق» از محمدباقر نوبخت پرسید: «در حادثه خیابان گلستان یک نفر از بازداشت‌شدگان در بیمارستان فوت کرد. پیش از آن نیز کاووس سیدامامی که به جاسوسی متهم بود و در دی‌ماه جوانی در بازداشتگاه خودکشی کردند. با توجه به اینکه یک‌سال از ابلاغ منشور حقوق شهروندی گذشته است، دولت درباره این اتفاقات و حقوق بازداشت‌شدگان چه کرده است؟» او در پاسخ گفت: «کسانی که با اتهام بازداشت می‌شوند و حتی بعد از بازداشت و با اتهام، جرم آنها ثابت می‌شود، امانت هستند و در حدی که قانون گفته باید مجازات شوند. انتظار از همه دست‌اندرکاران این است زمانی که زندانی را در اختیار می‌گیرند، واقعا در راستای صیانت و مراقبت از جانشان و حتی حیثیت و آبرو آنها تلاش شود». او با تأکید بر توجه به فرمان هشت‌ماده‌ای امام راحل، عنوان کرد: «اسلام و انقلاب و مسئولان نظام چقدر در این زمینه تأکید دارند و این نکته قابل بررسی است و تا جایی که می‌دانم رئیس‌جمهوری برای همه موارد دستور پیگیری را داده است». سخنگوی دولت با طرح این سؤال که «ممکن است رسیده شود نتیجه چیست؟»، گفت: «اگر لازم باشد نتیجه را در رسانه بیان کنیم، حتما خواهیم کرد و اگر لازم باشد به مراجعی که باید با تخلفات برخورد کنند، اعلام خواهد شد. ضمن اینکه اینها چقدر برای کشور هزینه بین‌المللی دارد و دولت و نظام و ملت گاه هزینه چه چیزهایی را به ناقح پرداخت می‌کند ولی حقش نیست که نوع نگاه نسبت‌به نظام به وجود آید».

سکوت درباره صحبت‌های احمد توکلی

نوبخت همچنین به سخنان اخیر احمد توکلی مبنی بر تهدید دولت نسبت به دادن فراخوان به مردم برای حضور در خیابان و برگزاری تجمع اعتراضی در واکنش به عدم ثبت حقوق و مزایای مسئولان عکس‌العمل نشان داد و افزود: «اجازه بدهید سکوت کنم، توکلی فرد قهقمی است و حتما می‌داند ثبت حقوق و مزایای مسئولان، لایحه دولت بود که سامانه آن در حال تهیه است». او درباره تهدید به قتل بعیدی‌نژاد، سفیر ایران در انگلیس، عنوان کرد: «ما بر اساس کنوانسیون‌های بین‌المللی و عرف دیپلماتیک این انتظار را داریم که در کشورهایی که دیپلمات‌های ما آنجا هستند، هم از فضای فیزیکی و هم از شخصیات‌های ما صیانت و حمایت کافی شده و هر نوع نقص در این‌ زمینه مورد اعتراض و تذکر ماست که در این زمینه هم اقدام کرده‌ایم. در ارتباط با این مورد خاص که شما اشاره کردید حتما از سخنگوی وزارت خارجه می‌خواهم که توضیحات لازم را به شما ارائه کند». سخنگوی دولت در پاسخ به سؤالی درباره ادعای یکی از مسئولان دولت احمدی‌نژاد مبنی بر خروج اشیای تاریخی در زمان مسئولیت حمید بقایی، گفت: «درخصوص دولت قبل از یازدهم، سیاست ما این شد که اطلاعات و مدارک خود را به جای آنکه منتشر کنیم به قوه قضائیه بدهیم تا از طریق قانونی پیگیری شود. البته این انتقاد به ما وارد است که اگر واقعیت‌ها را می‌گفتیم، جامعه متوجه می‌شد که ما چه چیزی را تحویل گرفته‌ایم. البته علاوه بر دولت، دستگاه‌های نظارتی و دیده‌بان‌ها نیز حضور دارند و انتظار داشتیم که آنها هم در این زمینه به مردم اطلاع‌رسانی کنند. به‌هرحال پرونده‌ها در قوه قضائیه هست و آنها هم می‌گویند دست‌شان از مدارک و مستندات پر است». نوبخت با بیان اینکه از این پرونده بی‌خبریم، ادامه داد: «دولت می‌توانست مشابه چنین پرونده‌هایی را منتشر کند و از آن نفع سیاسی ببرد اما دنبال کار اثباتی هستیم. امیدواریم قوه قضائیه با عدالت و دقت به این مسائل رسیدگی کند. البته این شبهه هم مطرح می‌شود که قوه قضائیه با وجود داشتن مدارک و مستندات کافی و در شرایطی که طرف مقابل در چند وقت اخیر مواضعی اتخاذ کرده، چرا اقدامی انجام نمی‌دهد. ما به قوه قضائیه این اعتماد را داریم که آنها افکار عمومی را روشن می‌کنند».

او همچنین درباره مؤسسات مالی غیرقانونی گفت: «رئیس بانک مرکزی در جلسه شورای عالی امنیت ملی، مشکل این مؤسسات را اعلام کرد و ما از او خواستیم برای سالم‌سازی و شفاف‌کردن فضای کشور اقدام کند و سیف هم از ما تقاضای حمایت و کمک داشت؛ چون می‌دانست با اقدام او، منافع عده‌ای مخدوش می‌شود حتی منافع مردم هم در این زمینه آسیب می‌بیند». نوبخت افزود: «ما هم از او حمایت کردیم؛ اما سؤال من این است که امثال دیده‌بان‌های شفافیت و عدالت وجود داشتند یا نه که این مؤسسات به وجود آمدند و فعالیت کردند. من دکتر توکلی را شخصیت محترمی می‌دانم و به اخلاصش ادغان دارم؛ اما با وجود همه دستگاه‌های نظارتی و دیده‌بان‌ها، این اتفاق‌ها افتاد».

او همچنین درباره حضورنداشتن رئیس‌جمهور در جلسه استیضاح و همچنین جلسات مجمع تشخیص مصلحت گفت: «در زمینه استیضاح، تقسیم کاری انجام شده و معاون اول به مجلس می‌رود. درباره حضورنداشتن رئیس‌جمهور در جلسه مجمع تشخیص مصلحت، تحلیل‌های مختلفی وجود داشت؛ بهترین کسی که می‌تواند این ابهام را برطرف کند، خود رئیس‌جمهور است».

politics@sharghdaily.ir

سیاست

۲ وزیرروحانی از خطر استیضاح جستند

دو – هیچ به نفع دولت

محمدحسن نجمی

پسندۀ می‌کردند. پس از دقایقی «محمدجواد آذری جهرمی» وزیر ارتباطات و «محمود واعظی» رئیس دفتر رئیس‌جمهوری به فاصله زمانی کمی از یکدیگر، به صحن مجلس وارد شدند.

سه بار تذکر لاریجانی

مخالفان وزیر در قامت موافقان استیضاح، یک به یک پشت‌تربون رفتند و از زوایای مختلفی وزیر کار و مجموعه متبوعش را نقد کردند؛ وزیر هم در سخنانش محسوس یا نامحسوس به آنها پاسخ داد.

«محمدقسیم عثمانی» از لابی‌گری وزیر کار انتقاد کرد و او را نمونه بارز مبارزه با استیضاح توصیف کرد؛ او از «همدستان» ربیعی هم صحبت کرد: «همدستان شما در تیمی که تشکیل داده‌اید، ادعا می‌کنند که شما به عده‌ای باج ندادید و به همین دلیل شما را استیضاح می‌کنیم و هدف از استیضاح شما سهم‌خواهی است. اگر واقعا این‌گونه است، مرد باشید و پشت این تربیون اعلام کنید کدام نماینده ملت از شما باج‌خواهی داشته است و چه کسی به خاطر مسائل شخصی شما را استیضاح کرده است». محمدحسین فرهنگی» هم ربیعی را فاقد توانایی لازم برای اداره وزارت کار دانست.

فضای مجلس آن‌قدر غرق لابی و گعده نمایندگان بود که دیگر علی لاریجانی مجبور شد اینجاى کار چون رای منتع در سبد مخالفان قرار می‌گیرد و مخالف استیضاح، به معنی موافق وزیر است، آرا برابر بودند و هر دو طرف ۱۲۶ رای محسوب می‌شدند و مجموعاً ۲۵۲ رای. در

استیضاح رای لازمۀ برای به‌اصطلاح افتادن وزیر نصف به‌علاوه یک است، بنابراین با احتساب ۲۵۲ رای و این ترکیب هم ربیعی وزیر می‌ماند، اما یک رای باقی‌مانده از ۲۵۳ رای، همان رای باطله بود که رای نجات «ربیعی» محسوب شد، چراکه رای باطله هم کارکردی مانند رای متوعت دارد. همین یک رای باطله باعث شد تا شمارش آرا حدود ۲۰ دقیقه طول بکشد. چراکه آن‌طور که پیدا بود، آرا چندمرتبه شمارش شد.

«محمدرضا تابش»، «مهرداد لاهوتی»، «محمد دهقان» به‌عنوان نمایندگان سه فراکسیون سیاسی مجلس و چند نفر از نمایندگان به جایگاه هیئت‌رئیسۀ رفتند تا آرای مأخوذه را بشمارند. «طیبه سیاوشی»، نماینده تهران که برای شمارش آرا به جایگاه هیئت‌رئیسۀ رفته بود، درباره رای باطله به «شرق» گفت که «آقای علی ابراهیمی، نماینده شازند، برگ رای را گرفت، ولی مراجعه‌کننده‌ای داشت که به همین دلیل چنددقیقه بیرون رفت و برگشت و پس از بازگشت، رای خود را تحویل داد که به همین دلیل رای او را باطله قلمداد کردند». او ادامه داد: «البته تا وقتی شمارش آرا اعلام نشده است، می‌توان رای را پذیرفت».

لابی به سنت استیضاح

جلسه دیروز حدود ساعت ۸:۱۵ به ریاست «علی لاریجانی» آغاز شد و حدود ۱۲:۴۵ ظهر به ریاست «مسعود پزشکیان» به پایان رسید. در این بین «محمدقسیم عثمانی»، «حسین مقصودی»، «ابوالفضل حسن‌بیگی»، «شهاب نادری»، «محمدحسین فرهنگی»، «محمود نگهبان‌سلامی»، «فریدون حسنوند»، «محمدرضا پورابراهیمی» و «غلامرضا تاجگردون» در موافقت با استیضاح پشت‌تربون رفتند و «علی ربیعی» هم برای دفاع از خود. البته ربیعی بخشی از وقت خود را به «مصطفی کاکییان» و «جهانبخش محبی‌نیا» داد، اما با اینکه ۱۲ نفر در صحن سخنرانی کردند، نمایندگان در بیشتر اوقات طبق سنت استیضاح‌ها، دور هم جمع می‌شدند و لابی می‌کردند.

صبح دیروز دقایق کمی از آغاز جلسه گذشته بود که «اسحاق جهانگیری» معاون اول رئیس‌جمهوری به همراه بوشهر در اعتراض معاونان کابینه و البته وزیر مورد هدف استیضاح وارد صحن شدند و مورد استقبال نمایندگان قرار گرفتند و در ردیف‌های جلوی صندلی‌های صحن نشستند. اما انگار پس از حال و احوال هم برخی نمایندگان از ردیف جلوی صندلی‌های مجلس ند نمی‌کنند؛ می‌رفتند و می‌آمدند؛ برخی کاغذ در دست داشتند و برخی به صحبت

نطق مخالفتش با ربیعی در سال ۹۲ را پخش کند؛ اما صدای ویدئو ضعیف بود و پورابراهیمی معترض به آن. سرانجام تصمیم بر این شد که پس از نطق تاجگردون از باقی‌مانده زمانش استفاده کند. ربیعی هم در سخنانش به این گفته‌های پورابراهیمی پاسخ داد: «خانه خودم را سال ۷۰ ساختم‌ام که همچنان آن را دارم و جای دیگری را با گذاشتن چهار تا پنج میلیون تومان روی پیول آن خانه اجاره کردم چراکه با همه‌ی زنگدگی می‌کردم و جایمان تنگ بود. دخترم دو بچه داشت و خانه ۵۵متری برایش کوچک بود (این هم اجاره‌نامه خانه) اما گفتند وزیر کار خانه ۲۵میلاردتومانى خریده (در همین مجلس گفتند) درحالی‌که ارزش خانه من چهار تا پنج میلیارد بیشتر نیست و برای باجناق نجفی شهردار تهران است».

تاجگردون به ربیعی:

اگر فشاری از جانب من دیده‌ای بگو

«غلامرضا تاجگردون» هم که گویا پشت این استیضاح نقش ایفا کرده، به‌عنوان مخالف وزیر پشت‌تربون رفت؛ او سعی داشت فضا را احساسی کند؛ او خود را نماینده ۶۶ کشته‌شده حادثه هوایی تهران-یاسوج معرفی کرد؛ او تأکید داشت که آدم لاریجانی نیست! تاجگردون خطاب به ربیعی گفت: «من امروز آدم لاریجانی نیستم. نروید به امیدی‌ها و به دوستان هم‌حزب من بگویید که اینها مأمور لاریجانی هستند. نروید بین پایدارى‌ها بگویید من مأمور روحانی هستم. شما را بیندازم. من و استیضاح‌کنندگان، نماینده مردم هستیم و تنها وامدار مردم هستیم».

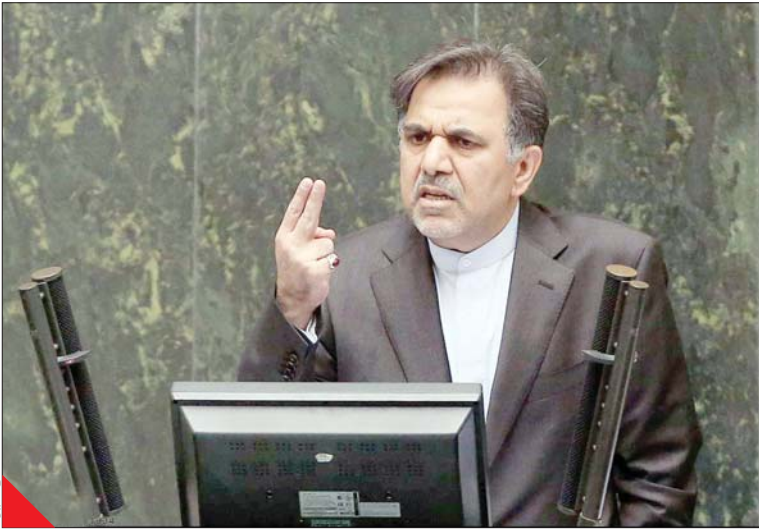
او بار هم برای احساسی‌کردن فضا تلاش کرد و البته در لوی‌ای آن انتقاد غیرمستقیمی هم از عارف داشت: «من آقای عارف را دوست دارم و شاگرد ایشان هستم. بعد از دو سال صداسوئیا می‌لش کشید و آقایان عارف و پزشکیان را نشان داد و اینها گفتند به نظرم‌ان وقت استیضاح نیست. هفت، هشت، ۱۰ روزی است که صداسوئیا برای ایشان (ربیعی) و یکی دیگر از وزرا دربست کار می‌کند. آقای عارف، خانواده مظلومان حادثه هواپیما به

«مجتبی ذوالنور»، نماینده قم، به سمت جایگاه هیئت‌رئیسۀ حرکت کرد؛ به آنجا رسید و با «محمدعلی وکیلی»، عضو هیئت‌رئیسۀ، شروع به بگویمو کرد؛ کار بالا گرفت؛ به سمت لاریجانی رفتند؛ لاریجانی کمی با آنها صحبت کرد؛ اما ذوالنور قانع نمی‌شد. ذوالنور و سه، چهار نفر از همفکرانش خواستار اعلام وصول سؤال از رئیس‌جمهوری بودند؛ اما هیئت‌رئیسۀ معتقد بود تعداد امضاها حد نصاب را برای اعلام گرفتن نداشتند. پس از آن او خطاب به ربیعی گفت: «اگر لکه باج‌خواهی و سوءمدیریت یا فشار از جانب من دیده‌اید، ارائه بدهید. هرچه سؤال کردید یا مشورت داده‌ام یا چون می‌دانستم سر کار هستم، حرفی نزده‌ام».

ربیعی: پورابراهیمی گفت چرا آدم تاجگردون را منصوب کردی؟

ربیعی هم در بخشی از سخنانش به «مسعود پورابراهیمی» و «تاجگردون» در موضوع استیضاح خود اشاره کرد و خطاب به «پورابراهیمی» گفت: «خوشحالم شما و آقای تاجگردون با هم متحد شدید. من فردی را در پاسارگاد گذاشته بودم، شما به من گفتید چرا آدم تاجگردون را در پاسارگاد گذاشتید؟! درحالی‌که این چنین نیز نبود. خوشحالم که کنار هم قرار گرفته‌اید. این حق مجلس است؛ این عین دموکراسی است که آدم‌ها جاهای مختلف کنار هم قرار بگیرند».

دیگر زمان حمله و دفاع یا شاید هم حملات دو طرف به یکدیگر تمام شد. پزشکیان نمایندگان دولت را به خروج از مجلس دعوت کرد؛ گلدا‌ها یسن میزها چرخاند شدند؛ برگه‌های رای داخل آنها انداخته شد و برای شمارش به جایگاه هیئت‌رئیسۀ منتقل شدند؛ شمارش شدند؛ نه یک‌بار نه دو بار بلکه آن‌طور که «لاهوئی» به «ایسنا» گفته شش مرتبه شمارش شدند و نهایتاً ربیعی به صورت ناپلئونی وزیر باقی ماند؛ اما در نوبت عصر «تاجگردون» از رأی‌گیری نسبت به شمارش آرای «ربیعی» تشکیک کرد که پزشکیان

۲ وزیرروحانی از خطر استیضاح جستند

● **شرق:** سخنگوی دولت روز گذشته آخرین نشست خبری خود در سال ۹۶ را برگزار کرد. خبرنگار «شرق» از محمدباقر نوبخت پرسید: «در حادثه خیابان گلستان یک نفر از بازداشت‌شدگان در بیمارستان فوت کرد. پیش از آن نیز کاووس سیدامامی که به جاسوسی متهم بود و در دی‌ماه جوانی در بازداشتگاه خودکشی کردند. با توجه به اینکه یک‌سال از ابلاغ منشور حقوق شهروندی گذشته است، دولت درباره این اتفاقات و حقوق بازداشت‌شدگان چه کرده است؟» او در پاسخ گفت: «کسانی که با اتهام بازداشت می‌شوند و حتی بعد از بازداشت و با اتهام، جرم آنها ثابت می‌شود، امانت هستند و در حدی که قانون گفته باید مجازات شوند. انتظار از همه دست‌اندرکاران این است زمانی که زندانی را در اختیار می‌گیرند، واقعا در راستای صیانت و مراقبت از جانشان و حتی حیثیت و آبرو آنها تلاش شود». او با تأکید بر توجه به فرمان هشت‌ماده‌ای امام راحل، عنوان کرد: «اسلام و انقلاب و مسئولان نظام چقدر در این زمینه تأکید دارند و این نکته قابل بررسی است و تا جایی که می‌دانم رئیس‌جمهوری برای همه موارد دستور پیگیری را داده است». سخنگوی دولت با طرح این سؤال که «ممکن است رسیده شود نتیجه چیست؟»، گفت: «اگر لازم باشد نتیجه را در رسانه بیان کنیم، حتما خواهیم کرد و اگر لازم باشد به مراجعی که باید با تخلفات برخورد کنند، اعلام خواهد شد. ضمن اینکه اینها چقدر برای کشور هزینه بین‌المللی دارد و دولت و نظام و ملت گاه هزینه چه چیزهایی را به ناقح پرداخت می‌کند ولی حقش نیست که نوع نگاه نسبت‌به نظام به وجود آید».

● **روز گذشته،** خبری مبنی بر بازداشت حمید بقایی، معاون احمدی‌نژاد در دولت دهم منتشر شد که در ابتدا او و وکیلش این خبر را تکذیب کردند. عبدالله پور، وکیل بقایی در گفت‌وگو با ایلنا، گفت: این اخبار کذب است و من درحال‌حاضر خدمت ایشان هستم. بقایی هم به همین خبرگزاری گفت: هیچ‌کس مرا بازداشت نکرده است. بقایی پس از این شایعه، در یک فایل صوتی تهدید کرد که به محض رسیدن به زندان اعتصاب غذا می‌کند.

ساعتی بعد از انتشار این فایل صوتی، وکیل بقایی اعلام کرد که مولکش بازداشت شده است. این خبر پس از آن منتشر شد که بقایی در فضای مجازی از فرمانده نیروی سپاه قدس خواسته بود تا موضوع کمک او به این نیرو را تکذیب کند. ادعای بقایی با تکذیب و توضیح سردار شریف، سخنگوی سپاه همراه شد. به گزارش ایسنا، سردار رمضان‌شریف، طرح این‌گونه ادعا‌های بی‌اساس را حرکتی نخب‌نماشه خواند و اظهار کرد: رای محاکم قضائی می‌شود و فراقتنی و طرح سناریوهای تکراری علیه نهاده‌ها و اشخاص در کشور بار جرائم متهمان را کاهش نمی‌دهد. سردار شریف تشویش اذهان و منحرف‌کردن افکار عمومی از جرائم و تخلفات را راهکاری بی‌نتیجه و بی‌ثمر برای طراحان آن توصیف و تصریح کرد: هرچند بروز چنین افعال و رفتاری از این متهم مسبوق به سابقه است، اما هرکس ادعایی دارد باید مدارک و مستندات خود را در اختیار مراجع قضائی قرار دهد تا براساس قانون مورد رسیدگی و قضاوت قرار گیرد.

زیاکلام به زندان محکوم شد

● **شرق:** صادق زیلکام، فعال سیاسی و استاد علوم سیاسی دانشگاه تهران، به اتهام تبلیغ علیه نظام و نشر اکاذیب به ۱۸ ماه حبس تعزیری و دو سال محرومیت از فعالیت سیاسی و اجتماعی محکوم شد. او روز گذشته به جماران گفت: «روز سه‌شنبه در مراجع‌های دو سه شعبه ۱۵ دادگاه انقلاب دایتم، قاضی صلواتی حکم محکومیتم را به من ابلاغ کرد. در حکم دادگاه نوشته شده است که او به مدت دو سال حق سخنرانی، نوشتن مقاله، مصاحبه و حضور در فضای مجازی را ندارد. اتهام من تبلیغ علیه نظام و نشر اکاذیب به منظور نظام به دلیل مصاحبه با رادیو آلمان درباره اعتراضات دی‌ماه کشور بود که دادگاه این‌جانب را دراین‌باره مقصر شناخت». زیلکام افزود: «من در هیچ‌یک از محاکمات‌ام از وکیل استفاده نمی‌کنم؛ چراکه معتقدم اساس و مبانی اتهاماتم حقوقی نیست و جرم سیاسی است؛ بنابراین وکیل نمی‌تواند کمک‌به تبرئه‌ام کند». این فعال سیاسی همچنین در گفت‌وگو با ایلنا، با اشاره به قانون مجازات اسلامی و مجازات جرم تبلیغ علیه نظام گفت: «حاکمتر مجازات این جرم در قانون یک سال حبس است که به علت داشتن سابقه محکومیت به خاطر تبلیغ علیه نظام حکم من تشدید شد و محکوم به ۱۸ ماه حبس شدم. بنده در مهلت قانونی ۲۰روزه نسبت به تجدیدنظرخواهی اقدام خواهم کرد». صادق زیلکام، روز دوشنبه در شعبه ۱۵ دادگاه انقلاب به ریاست قاضی صلواتی محاکمه شده بود. او به ایلنا گفته بود: «هفته گذشته به صورت تلفنی احضار شدم؛ کتیرخواست برای من خوانده و تفهیم اتهام شدم. در جلسه دادگاه بنده ضمن ارائه ایچه دفاعیه اعلام کردم که جرم تبلیغ علیه نظام نمی‌تواند منتسب به من باشد؛ زیرا من تمام تلاش خود را در زمان انتخابات کرده‌ام که مردم پای صندوق‌های رای بایند و رای دهند. اگر من قصد تبلیغ علیه نظام داشتم، چرا دشمنان واقعی نظام به من حمله می‌کنند و می‌گویند تو سواپ اطمینان‌بخش هستی؟». زیساکلام ادامه داد: «نماینده دادستان خطاب به قاضی دادگاه گفت از آنجایی‌که این شخص دو بار به این جرم محکوم شده است، باید اشد مجازات راجع به او اعمال شود». او با بیان اینکه اعلام حکم به این سرعت بسیار عجیب است، از دیدار هفته گذشته خود با قاضی صلواتی خبر داده و گفته بود: «در مهرماه هم مشابه همین پرونده به دلیل مصاحبه با رادیو آلمان علیه من تشکیل شد که محاکم‌ام در مجتمع کارکنان دولت برگزار شد و به چهار میلیون تومان جزای نقدی محکوم شدم؛ اما با اینکه اتهامم همان است، این‌بار پرونده‌ام به دادگاه انقلاب فرستاده شده است».